

Határ Gyomaendrőd
F581010
Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

Fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2010. október

A tartalomból:

„ENDRÓDIEK LETTÜNK” -
Emberközben az olvasó sorozatunkban
Ricsei Balázsnéval beszélget Giricz László.
Ezzel a cikkel emlékezünk az 1956-os
forradalom hőseire is - 9. oldal

Szeptember-októberi rendezvények
- 13. oldal

Ugrin nemzeti találkozó - 5. és 20. oldal

Szoboravató - 12. oldal

Emlékmű- és keresztzszenelés az
Öregszőlőben - 15. oldal

Gyomaendrődi az I. helyezett!

IFJÚSÁGI OLIMPIAI JÁTEKOK SZINGAPÚR I. HELYEZETT: TÓTKA SÁNDOR

Tótka Sándor 10/A osztályos tanulónk olimpiai bajnok! A Kner Imre Gimnázium, de Gyomaendrőd történetének is eddigi legnagyobb horderejű sporteseménye történt augusztus 22-én.

Kovács Gábor tanítványa, a gyomaendrődi gimnazista, Tótka Sándor megszerezte a magyar küldöttség hetedik olimpiai aranyérmét az idén első alkalommal megrendezett Ifjúsági Olimpiai Játékokon, Szingapúrban. A népes magyar sportolói gárdában a kajak-kenut egyedüli fiú versenyzőként képviseli a Körös Kajak Versenyzője. Az arany megszerzéséért vívott döntő futamig hosszú út vezetett. Itt most nem a szokásos elő-, közép- és döntő futamokban kellett a mezőnyt legyőzni, hanem egy időmérő selejtező után egyre erősebb ellenfelek ellen kellett két napon keresztül páros versenyekben győzni az aranyig. Összesen öt ilyen futam előzte meg a német fiúval vívott döntő versenyt. Hihetetlen erőnlétre, technikai tudásra és lélekjelenlétre volt szükség, hogy az egymást félóránként követő viadalok végén is produkálni tudják a döntőben a másfél percnél rövidebb futamidőt, ami Sanyi esetében 1,28,91 perc volt.

Lelki és szakmai támaszt nyújtott kajakosunknak a felkészülés és a versenyek során, hogy a játékok helyszínén tartózkodtak szülei és a Körös Kajak edzője is.

Az itthoni rokonok, barátok, sporttársak és ismerősök is küldtek folyamatosan a biztató és gratuláló sms-eket, e-maileket a családnak. A döntő napján a város lakói a Kner téren felállított kivetítón szerették volna követni az olimpiai eseményeket, de csalódottan kellett tudomásul venniük, hogy a nyolc olimpiai online csatorna egyike sem közvetítette a kajak-kenu eseményeit. Azért nem telt tétlenül a várakozás ideje. Tímár Imre a klub részéről összefoglalta Sanyi eddigi kajakos pályá-

futását, és olvashattuk a Tótka család napi beszámolóit is a szingapúri eseményekről.

A döntő perceiben már mindenki lélegzet-visszafojtva várta az eredményt. Amikor megérkezett a büszke apa telefonos értesítése a győzelemről, üdvívalgásban tört ki a szurkoló tábor, és durrant a pezsgős üveg is.

Sanyi 29-ei érkezése még több embert csalt ki a Kner térre. A város apraja-nagyja kíváncsi volt a bajnokra, aki a kajakosokból álló sorfal előtt vonult végig edzőjével és családjával a téren felállított dobogóhoz. Miután kivetítón végignéztük a győztes futamot, közösen meghallgattuk a Himnuszt, de ezúttal mi is énekelhettük Sanyival együtt. Ekkor több száz piros, fehér és zöld lufi emelkedett a magasba, és a tömeg újabb ovációban tört ki.

Fényképezkedés, gratulációk következtek ezután, majd a hosszú úttól és a rengeteg élménytől elfáradt Sanyi még órákig osztogatta rendületlenül az autogramot.

Diáktársaid és tanáraid ugyanazt üzenik neked, mint a téren a tömeg:

Szép volt, Sanyi és csak így tovább!

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Szüreti kiállítás

Békésszentandrás, kondorosi, szarvasi és gyomaendrődi kiállítók mutatkoztak be a hagyományos szüreti kiállításon őszi termésekkel és a belőlük készített terméskompozíciókkal.

A kiállítás szeptember 17-18-19-én volt látható a Katona József Művelődési Központban

AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZ elérhetőségei:

Az új vezetékes szám: 06 - 66 / 610 - 538

Mobilszám: 06- 30 / 294 - 0650

E-mail: kozosseghaz@fibermail.hu

Honlap címünk: www.templarius.hu

Postacím: 5502 Gyomaendrőd, Blaha Lujza u. 21.

Eladó

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA

- szőlőprés, boroshordók, traktor pótkocsi

Érdeklődni lehet az endrői plébánián:

Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Gyomaendrődi mazsorett Észak-Erdélyben

A gyomaendrődi Színfolt Mazsorett Csoportot hat nagylány képviselte szeptember elején - Kardos Ferenc jóvoltából - Észak-Erdélyben, Nagybányán, az V. Volkswagen Bogártalálkozón, illetve Koltón, a Petőfi - emlékünnepeken is táncoltak a mazsorettel.

Új bölcsőde épül

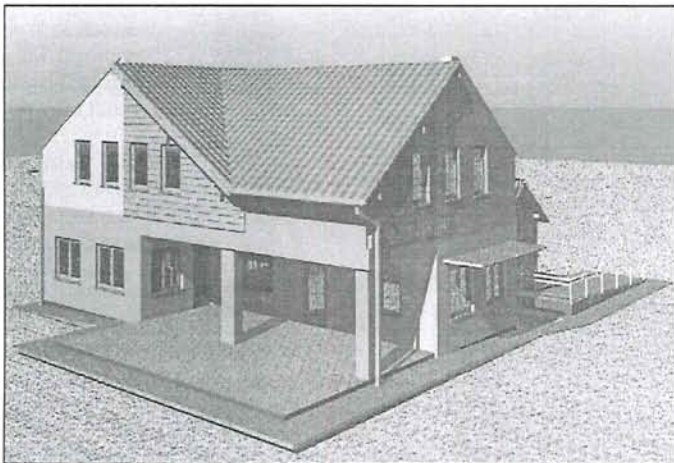
A DAOP-4.1.3/B-09-2009-0015 jelű „Bölcsődei férőhely kapacitás bővítése új bölcsőde építésével, esélyt teremtve a korai szocializációra, a gyermekek napközbeni ellátásának biztosításával, a családok megélhetési gondjainak enyhítése a munkába állás lehetőségének megteremtésével” című pályázatunkat befogadták és UNIÓS támogatásban részesült: 47.365.440,-Ft. összegben.

Szeretném tájékoztatni Gyomaendrőd város lakosságát, hogy a GYERMEKLIGET Nonprofit Kft. Új bölcsőde építése nyertes pályázatának közbeszerzési folyamata lezárult, így most már megkezdődött a bölcsőde építése. A kivitelezést az INSULA BAU Kft. végzi.

A bölcsőde építésére UNIÓS forrásból nyertünk pénzt, a költségek 90%-át kapjuk meg utófinanszírozás keretében.

Pénzügyi segítséget az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet ad áthidaló kölcsön formájában a pályázat végelszámolásáig. Ezúton is köszönöm a Takarékszövetkezet segítségét.

Továbbá szeretném megköszönni mindazon képviselőknek, akik bíztak bennem és támogattak a bölcsőde építési pályázat megvalósításában.

Előre láthatólag a bölcsőde 2011. év elején már fogadni tudja a három év alatti kisgyermeket egy korszerű UNIÓS elvárásoknak megfelelő modern, jól felszerelt épületben, szakképzett, gyermekszertető kollektívával.

Szabó Istvánné
GYERMEKLIGET Nonprofit Kft.
képviseelője

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

Önnek joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület szeptember hónapban

A Kistérségi Társulás kihelyezett együttes ülésére 2010. szeptember 23-án, 13 órai kezdettel került sor városunkban.

Napirendi pontok:

A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, a Térségi Szociális Gondozási Központ valamint a Térségi Humánsegítő Szolgálat 2010. évi költségvetésének módosítása

A társulási megállapodás értelmében a közösen fenntartott intézmények költségvetésének kialakításánál és módosításánál egyaránt szükséges a tagönkormányzatok Képviselő-testületének egyetértése.

A költségvetés módosítását szükségessé tette:

- Pályázatokon nyert pénzeszközök beépítése
- Az intézmények saját hatáskörében módosított előirányzatai
- Főhatóságoktól, pénzalapoktól meghatározott feladatra jutott pénzeszközök költségvetési változásai

A Térségi Szociális Gondozási Központ Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása

A módosításra azért volt szükség, mert a feladatvégzést szabályozó jogszabályokban (pl. új fogalom az otthon közeli ellátás, amely magába foglalja az étkeztetést és házi segítségnyújtást), illetve a telephelyeken is változás történt. (Bővült a tanyagondnoki szolgáltatás, megszűnt a Fő út 66. szám alatti telephely, az Esély Klub is új helyre költözött.)

A Képviselő-testület egyetértett a döntési javaslatokkal.

2010. szeptember 23-i ülés tartalmából:

A Képviselő-testület összehívása, valamint az ülés időpontjának meghatározása, elrendelése, a polgármester hatáskörébe tartozik. 2010. augusztusában került bejelentésre az éves tervben kijelölt időpont módosítása, illetve a ciklus utolsó ülésének egy héttel történő előbbre hozatala.

A testületi ülés Tótka Sándor fiatal olimpikon, annak edzője, és a Kajak Klub elnökének köszöntésével, majd a polgármester beszámolójával vette kezdetét. Ebből a beszámolóból megismerhettük az utolsó testületi ülés óta történt városi eseményeket.

Röviden, a teljesség igénye nélkül:

A kommunizmus áldozatairól megemlékezés, emlékmű-avatás, a mozgáskorlátozottak babfőző versenye, finn kórus előadása az evangélikus templomban, Galaktika Nap, Mága Zoltán koncert a református templomban, „Élet Másokért” Alapítvány élelmiszer csomagot osztott, drog-prevenációs előadás a Jókai Színház színeivel, a Pájer strandon találkozhattak nevelőszülők az általuk nevelt gyermekek és azok szülei, valamint a Tűzoltó Nap keretében szoboravatásra került sor a Hősök terén.

Beszámoló a kötvényből származó forrás 2010. II. negyedévi menedzsmentjéről

2008. 02. 27-én az önkormányzat kötvényt bocsátott ki 1 milliárd Ft értékben (6316.000 CHF) 10 éves futam és 3 éves türelmi idővel.

A kötvénykibocsátás óta realizált bevétel meghaladja a 238 millió Ft-ot. Az önkormányzat kamatfizetésre 63 millió Ft-ot, míg fejlesztési cél megvalósítására 134 millió Ft-ot fordított. 2010. szeptember 23-án a teljes befektetett kötvényforrás állomány forintban áll rendelkezésre, melynek összege 1.048.131.000 Ft. A kibocsátás óta realizált bevétel 74%-a fordítható fejlesztési célokra, vagy amennyiben az önkormányzat úgy dönt, szolgálhat a jövőben kötvényhez kapcsolódó kötelezettségek tartalékul. Az első tőketörlesztés és kamatfizetés 2011. évben lesz esedékes.

„Gyomaendrődért” Emlékplakett adományozása

Ez év augusztusában Tótka Sándor a szingapúri I. Ifjúsági Olimpiai olimpiai bajnoki címet ért el. A képviselő-testület tagjai egyet-

Tisztelt Olvasó!

2010-09-23-án tartotta a Képviselő-testület a soron következő, és egyben a ciklus utolsó ülését. Mint képviselő, megválasztásom után felkérést kaptam a Városunk újság szerkesztőjétől arra a feladatra, hogy készítsek beszámolókat a testületi ülésekről havi rendszerességgel.

Eleget téve a számomra megtisztelő feladatnak született meg, az „Önnek joga van tudni....” című cikkek. A ciklus befejeztével az én egyéni mandátumom is lejár, ezért szeretnék elköszönni a tisztelt Olvasótól, és egyben reményemet kifejezni arra vonatkozóan, hogy mint képviselőjelölt ismét elnyerve a Választók bizalmát, az elkövetkező négy évben is irhatok tájékoztatást az újonnan alakult testület munkájáról is.

Tisztelettel:

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő és képviselőjelölt

értettek azzal, hogy az ifjú sportoló sportteljesítménye után részülni elismerésben. Ahhoz, hogy ez megtörténhessen, először módosítani kellett az önkormányzati rendelet mennyiségi korlátozásain. Ezután a helyi rendelet a kitüntetési formák ezen korlátait az élet adta körülmények mérlegelésével, a mindenkor Képviselő-testület szabad belátására bízta.

Úszásoktatás támogatása

A Képviselő-testület a 2010-2011-es tanévben is támogatást kíván nyújtani a közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák, a Csoda-Vár Gyermekcentrum Közhasznú Alapítvány által fenntartott bölcsőde, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda, a Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium, valamint az önkormányzati fenntartású oktatási intézményekbe járó tanulók számára. Ezen kívül támogatni kívánja még a Körös Kajak Sport Egyesület úszásedzésben részesülő tagjait is.

A Varga Lajos Sportcsarnok eszközállományának bővítése

Mint korábban már erről hírt adtunk, a Varga Lajos Sportcsarnokot 2010. március 1. napjától a Kner Imre Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium üzemelteti. A karbantartási munkálatának befejezése után került felmérésre, hogy a zökkenőmentes üzemeltetéshez milyen eszközök beszerzése, vagy felújítása vált szükségessé, mivel a korábbi időszakban eszköz- és épület-felújítási munkálatok elmulasztása miatt azok állaga igen leromlott. A szükséges eszközök helyreállításához, vásárlásához 1.705.000 Ft többlettámogatást volt kénytelen megszavazni a Képviselő-testület.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj pályázat kiírása

2009-ben csatlakozott első ízben városunk a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerhez. Ennek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. Ez az ösztöndíj három forrásból táplálkozik: helyi, megyei és központi forrásból.

2010-es tanévben két típusára lehet pályázatot benyújtani:

A) felsőoktatásban részt vevő hallgatók

B) 2010/2011-es tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások.

A pályázat benyújtásának feltételeiről tájékoztatást lehet kérni telefonon, illetve személyesen az önkormányzat hivatalában.

Városi Egészségügyi Intézmény dolgozóinak szabadságolása

Dr. Torma Éva a Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosa jelezte, hogy 2001. év óta a dolgozók az éves szabadságukat egységesen két alkalommal, két-két hét időtartammal veszik ki. Ekkor történik az épület és a technikai berendezések kötelező és szükséges karbantartása. Az intézmény vezetője kéri, hogy december 20-31. közötti időpontban a rendelőintézet egységes szabadságolását hagyja jóvá a testület.

Az első rendelési nap így 2011. január 3-án hétfőn lesz.

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Böleső, majd koporsól
Sarkesillag a négy égláj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld.

Új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Pintér Bálint (1934-2010)

1934. augusztus 19-én Endrődön született Pinter Sándor és Gellai Margit szülők első gyermekeként, akik gazdálkodók voltak. Még egy fiú testvére volt, Benő, aki már több éve meghalt.

Iskolába Endrődön járt, majd az általános iskola befejezése után szülei gazdaságában dolgozott.

1958. október 21-én kötött házasságot Tímár Jolánnal, utána Hunyán éltek és tsz. tagként tevékenykedett nyugdíjba vonulásáig. Házasságukból három gyermekük született, Géza, Aranka és Gábor, majd öt unokával gyarapodott a család, akiket nagyon szeretett. A családjáért nagyon sokat dolgozott, mindig számíthattak rá a tsz.-ben, mert megbízható munkaerő volt, bármit bíztak rá.

1978-ban súlyos gyomorműtéten esett át, de hite átsegítette a nehéz időkben. Egészsége meggyengült, de nem látzott meg, hisz továbbra is tevékenyen dolgozott.

Nyugdíjazása után az egyház képviselő-testületében gondnoki tisztséget vállalt hosszú éveken át. A plébánia kert-

Ötvenéves házassági évforduló - agapé a hunyai plébánián

CUKORBETEGEK GYOMAENDRŐDI KLUBJA 2009. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE

BEVÉTELEK:

62 400 Ft	Tagdíj
70 000 Ft	Tombola
50 000 Ft	Civil alapból elnyert támogatás
64 197 Ft	APEH felajánlott 1%
16 238 Ft	Kamat
Összesen:	262 835 Ft

KIADÁSOK:

2 000 Ft	MACOSZ tagdíj
17 400 Ft	Folyóirat, szakkönyv
12 600 Ft	Terembér
100 075 Ft	Diabetesz világnap és útiköltség
98 900 Ft	Diétás tanácsadás és ebéd
13 865 Ft	Oktatás
17 745 Ft	Működési költség
Összesen:	262 585 Ft

Maradvány 2008-ról:	242 295 Ft
Egyenleg	242 545 Ft

2009-ben is az alapszabályunknak megfelelően folytattuk tevékenységünket. A cukorbetegséggel kapcsolatos előadásokat tartottunk, dietetikus segítségével készítettünk ételeket. Részt vettünk az országos rendezvényeken, megyénk nevezetességeivel ismerkedtünk. A felajánlott 1%-ot működésre költöttük, tartalékot nem képeztünk belőle. Az önkormányzati támogatást a debreceni Diabetesz világnap útiköltségre fordítottuk.

A beszámolót és a jelentést a közgyűlés 2010. március 18-án fogadta el.

Köszönjük a támogatásukat.

Gellainé Tuboly Zsuzsanna
klubvezető

jét, szőlőjét művelte minden térítés nélkül. Szinte minden nap megjelent a templom és a plébánia környékén, szétnézett jó gazdaként, hogy nincs-e valami hiányosság.

Két éve ünnepelték feleségével 50. házassági évfordulójukat, amelyen a családon és unokákon kívül népes rokonságuk is részt vett. Bálint bácsi szervezte meg, hogy azok, akik abban az évben kötöttek házasságot, részt vegyenek egy hálaadó misén.

Nagyon szeretett iskolai találkozókra, ünnepségekre menni, hiszen ott találkozott osztálytársakkal, ismerősökkel és a tanítóival. Halála előtt két héttel is iskolai találkozón volt, ahol úgy búcsúzott diáktársaitól, hogy jövőre újra találkoznak.

Sajnos már azon a találkozón ő nem lehet ott, mint ahogy a templomban is üres lesz a helye. Halála előtt még szombaton feleségével részt vett az esti misén, kedden meg már meghalt.

Temetése Kondoroson volt augusztus 23-án, ahol a család és a rokonság mellett nagyon sok tisztelője, barátja, ismerőse kísérté utolsó útjára. Alig töltötte be 76. életévét.

Mindannyiunknak hiányozni fog. Nyugodjon békében!

Ugrin nemzetségi találkozó

Nem újkeletű dologról van szó. Az Ugrin találkozók története majdnem 40 évre nyúlik vissza. 1971-ben Ugrin Benjámin temetésére nagyon sokan eljöttek, tudniillik, hogy ő egy IGAZ ember volt, tele jószággal, szeretettel és őt is viszont szerették az emberek. A Temető utcai Ugrin házban emlékezett a család az elhunyra, Ugrinok és Uhrinok vegyesen, ugyanis Ugrin Benjámin felesége Uhrin Mária volt. Itt mondta ki Uhrin Margit férje, Kupecz Bence, hogy „ha nem ilyen szomorú alkalomból jöttünk volna össze, akkor azt mondanám, hogy de nagyon jól érzem magam”.

A következő évben, halottak napján az endrődi temetőben „összeszaladt” a család jelentős része, majd közösen beültek egy vendéglőbe. Ott az öregek megállapították, hogy az egy lehetetlen állapot, hogy a család szanaszét él az országban, ki Szegeden, ki Budapesten vagy Debrecenben és a fiatalok nem ismerik egymást. Ekkor a nagy család elhatározta, hogy ezentúl minden évben összejönnek valahol.

Az első találkozó 1973-ban Szarvason volt, azt követően Budapesttől Szolnokig, Gyulától Mosdósig, Piliscsabától Jászberényig sok helyen volt már találkozó. Endrődön legutóbb 2000-ben jöttek össze az Ugrinok, Uhrinok és a családhoz sok szállal kötődő Kovácsok.

A találkozókön résztvevők száma évről évre növekedett, mindig újabb és újabb család-ágak csatlakoztak. Kiderült, hogy a családban nagyon sokan fontosnak tartották és tartják őseik emlékének megőrzését, közülük többen írták le visszaemlékezéseiket, a fontosabb adatokat és vezették a családfát. Én, aki ezeket a sorokat írom, akkor kaptam kedvet a családi adatok összegyűjtéséhez és a családfa rajzolatához, amikor a kezembe került dédnagyapám, Uhrin Mátyás (1872-1945) kézirata.

Aztán 2000-ben megismerkedtem Ugrin Andrással, az Ugrin család oszlopos tagjával Piliscsabán, akinek már akkor hatalmas családfája volt. Egyeztetjük az adatokat, és megtaláltuk a közös ágakat. Megörültünk, és azóta is napi kapcsolatban vagyunk.

Az adatgyűjtés során bebizonyosodott, hogy az endrődi Ugrinok és Uhrinok egy őstől származnak: Uhrin Pál gulyáslegény, aki Békéscsabáról jött Endrődre, 1745-ben feleségül vette Tímár Ilonát, és 13 gyermekük született. Közülük 4 fiúnak tudjuk végigvezetni a családfáját, ami elég szerteágazó.

A találkozóra Ugrin Laci segítségével kinyomtattuk a családfát, amely 90 cm széles, 6 méternél is hosszabb és több, mint ezer név szerepel rajta.

A adatokat böngészve és magamat tekintve az Uhrinon kívül jócskán folyik még ereimben Tímár, Szurovecz, Gyuricza, Vaszkó és Kovács vér is.

Szóval, idén is eljött a várva várt nap. Szeptember 11-én Endrődön, őseink földjén rendeztük meg a találkozót. Az ég nem volt túl kegyes hozzánk, már csütörtökön és pénteken is egyfolytában esett az eső.

Szombaton 10 órakor az endrődi Szent Imre katolikus templomban ünnepi misével kezdődött a program. Kint megint zuhogott, de bent a templomban megható pillanatok következtek. Iványi László plébános úr elmondta, hogy a magyarságot a történelem folyamán mennyi megpróbáltatás érte és az „izmus”-ok egész sora sem tudta elpusztítani. Az Ugrinok is itt vannak, tovább élnek, és példaértékű, ahogyan összetartanak.

A mise végén Uhrin Viktor hegedűművész játékában gyönyörködhetek a jelenlévők: J. S. Bach: Gavotte az É-dúr partitából című művet adta elő.

Ezután a plébános úr előre hívta a gyerekeket az oltárhoz és megáldotta őket.

A mise után, nem törődve a nagy sárral, vízzel, kimentünk a temetőbe is, vittünk néhány szál virágot őseink sírjára.

Az Ugrin-Kovács család címere

12 órától a Pájer kempingben folytatódott a program ünnepi műsorral. Elénekeltek a magyar himnuszt, majd Bélik-Ugrin Koppány elszavalta nemzetségünk himnuszt, utána pedig közösen el is énekeltek. Egyébként az Ugrin himnuszt szövegét Ugrin András írta és Ugrin Gábor karnagy komponált hozzá dallamot.

A jelen lévő legidősebb és legfiatalabb családtag - Uhrin Lajos (93 éves) és Uhrin Klára kisfia Barnabás (5 hónapos) - közösen szalagozta meg nemzetségünk címeres zászlaját.

Azok kedvéért, akik most voltak először a nemzetségi találkozón, Ugrin Benőné mesélt arról, hogy hogyan született meg 39 évvel ezelőtt a gondolat, és indult el a találkozók sora.

Néhányunk kezdeményezésére a társaság megszavazta, hogy jövőre megint csak Endrődön legyen a találkozó, szeptember második hétvégéjén, ahogy az mindig is lenni szokott.

Utána Veréb András és párja, Nagy Edit mutatott be nekünk szemet gyönyörködtető, lelket melengető vajdaszentiványi táncokat. A hangulatot tovább emelte Uhrin Klára és férje, Kertész András. Ők lendületes moldvai tánczenét játszottak furulyán és kobzán. Azután

Uhrin Magdolna következett szép magyar népdalokkal. A műsor befejezéséért Ugrin Orsolya és párja, Barát István énekeltek ősi magyar dallamokat táltosdobbal.

Ezután következett az ebéd. Dr. Veréb Lajos (Ugrin Ilona férje) vaddisznó-pörköltet főzött, Busai Pista (Uhrin Anna fia) paprikás krumplit kolbásszal, Uhrin Attila (Subi) betyárost. Uhrin Ernő házi szalámit, mangalica szalonnát és zöldségféléket hozott, Uhrin Béla sült hallal kínált bennünket. Uhrin Katalin (Pintér Béláné) egy hatalmas tortát sütött a nagy találkozóra. Ezen kívül, ami szem-szájnak ingere, minden volt ott: sült húsok, sütemények, gyümölcsök, izletes pálinkák és finom borok.

Ahogy emelkedett a hangulat, az időjárás is jobbra fordult. Előkerültek a régi fényképek, felelevenedtek a régi emlékek, meghatódottság és öröm volt az arcokon. Az összetartozás jó érzése és a szeretet hatotta át az egész találkozót. Mindenkinek volt egy-két kedves szava a másikhoz. Olyan családtagok, akik még sosem találkoztak, vagy nem is tudták, hogy rokonok, meglepő természetességgel ültek le egymással beszélgetni, koccintani.

Délután előkerült a kosárlabda és a vízi bicikli is. Szabó Béla régi endrődi fényképeket vetített, Kovács Zoltán matematikus szappanbuborékokból varázsolt káprázatos geometriai formákat. A találkozón kiállítás is volt Uhrin Pali bácsi színes rajzaiból, amelyeken a paraszti élet eseményeit ábrázolja.

A gyerekek, mint minden találkozón, most is kitűnően érezték magukat, nyakig sárosak lettek, de nagyobb bajuk sose legyen.

Este tábortűz, éneklés, dobolás volt, és közben búcsúzkodás azoktól, akik hazaindultak. A kitartóbbak pedig csak éjfél után tértek nyugovóra.

Egyébként még soha ennyien nem voltunk az Ugrin találkozón, 200-nál is többen jelentek meg.

A legszebb pillanatot Uhrin Karcsi rögzítette videóra.

Szeretettel üdvözlök minden családtagot!

Isten éltesen bennünket nagyon sokáig erőben, egészségben!

A kedves olvasókat pedig arra biztatom, hogy keressék gyökereiket, építsék fel nemzetségüket, és rendezzenek a miénkhez hasonló találkozót!

2010. szeptember 17.

Uhrin Gábor
(Képek a címlapon és a 20. oldalon)

Katolikus oldal

OKTÓBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és este 5 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Októberi rózsafüzér: hétköznap este 5 óra, vasárnap fél 5.

Szent Gellért Iskola kápolnájában
október 10-én és 24-én vasárnap fél 12-kor

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 5-kor
A szombat esti mise vasárnapi előesti mise
Hétköznap esténként fél 5-kor, vasárnap fél 10-kor októberi rózsafüzér

Gyoma

Vasárnap 10-kor, szerdán este 5 órakor
Októberi rózsafüzér misék előtt fél órával

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

SZENTKÚTON JÁRTUNK

2010. szeptember 5-én vasárnap reggel 19 fővel útnak indulunk Mátraverebély-Szentkútra a Kisasszony napi búcsúra.

Utunkat a rózsafüzér imádkozása, más Mária-imádságok és énekek tették emelkedetté. Mikor odaértünk, parkolás után csoportunk együtt indult a Bazilika felé. A kapuhoz, melyen belépve jutottunk el a Bazilikához és a szabadtéri oltárhoz, énekekkel köszöntöttük a Szűzanyát, ahogy azt minden zarándok csoport tette.

Megérkezésünkkor már tartott a 9 órás szentmise, így aki tudott, bekapcsolódott a szentmisébe, de lehetőség nyílt arra, hogy aki tudta és akarta, az a szentgyónását elvégezze. A teljes búcsú elnyerésének ugyanis a feltétele a szentgyónás, szentáldozás, ima a pápa szándékára. Volt az útitársak között olyan is, aki a 11 órás szentmise előtt elvégezte a kereszttutat a felújított kereszttúti állomásnál. A 9 órás szentmise után Mária köszöntővel készültünk a 11 órás szentmisére, amelyet Erdő Péter bíboros úr tartott. A helyes Mária-tiszteletéről szolt szentbeszédében Erdő Péter bíboros, egy 18. századi szerzetest idézve kijelentette: a Mária-tisztelet a katolikus hit lényegéből fakad és a hívek számára kötelező. A helyes tiszteletnek külső és belső formái vannak. Nem elég naponta imádságba kérni Mária közbenjárását, böjtölni és kegyhelyekre zarándokolni. Mária nyomdokaiba is kell szegődnünk, erkölceit követnünk kell, különben a külső cselekedetek hiábavalók. Teljesen kell a Szűzanyát tisztelni, azaz mind belső, mind külső tisztelettel. Mária

OKTÓBERI ÜNNEPEK

1. péntek:	Lisieux-i Kis Szent Teréz
2. szombat:	Szent Örzöngyalok
3. vasárnap:	Évközi 27. vasárnap
4. hétfő:	Assisi Szent Ferenc
6. szerda:	Szent Brúnó áldozópap
7. csütörtök:	Rózsafüzér Királynője
8. péntek:	Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya
9. szombat:	Szent Dénes püspök és társai vértanúk
10. vasárnap:	Évközi 28. vasárnap
11. hétfő:	Boldog XXIII. János pápa
14. csütörtök:	Szent I. Kallixtus pápa és társai vértanúk
15. péntek:	Avilai Nagy Szent Teréz egyháztanító
16. szombat:	Szent Hedvig szerzetesnő
17. vasárnap:	Évközi 29. vasárnap
18. hétfő:	Szent Lukács evangélista
19. kedd:	Keresztes Szent Pál áldozópap
23. szombat:	Kapisztrán Szent János áldozópap
24. vasárnap:	Évközi 30. vasárnap
25. hétfő:	Szent Mór püspök
28. csütörtök:	Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolok
31. vasárnap:	Évközi 31. vasárnap

nekünk édesanyánk, mi pedig gyermekei vagyunk. A helyes Mária tisztelet hasonlatos az édesanyák felé áradó igazi szeretethez, amelynek szintén vannak külső és belső következményei, mondta a főpásztor. A továbbiakban is a régi szerző szavait idézve az édesanyákhoz fordult:

„Mondjátok meg igaz lelki ösméret szerint, megelégednétek-e az olyan magzattal, aki más emberek előtt titeket szégyellne, aki soha benneteket nem köszöntene, aki hajlékotokban soha meg nem látogatna, aki nevetek vagy születésetek napján nálatok meg nem fordulna, jókat nektek nem kívánna?” Erdő Péter a szentmise végén kitért arra a nagyon magyar sajátosságra is, hogy míg más népek általában Szent Máriának szölitják a Szűzanyát, mi magyarok Nagyasszonynak. Ez is jelzi, hogy népünk ősidőktől fogva különösen nagy szeretettel és tisztelettel viszonyul az Istenszülőhöz. A szentmise után körmenet tartottak, itt látható volt, hogy közel hétezer ember vett részt ezen az ünnepen, ezzel azt bizonyítva, hogy mekkora jelentősége van a Mária-tiszteletnek az Egyházban. A szentmise és a körmenet után lehetőség volt kegytárgyvásárlásra, és a szentkúti forrásvízből való merítésre. A nap zárásaként a lorettói litánia elneklésével köszöntünk el a Szűzanyától. Mindannyian felejthetetlen élménnyel gazdagodtunk. Az út megszerzésért köszönetet mondunk Szakálos Tibornénak. Kérjük rá és kedves családjára az Isten áldását és Szűz Mária közbenjárását, hogy a szervezésével jövőre is eljuthassunk erre a szent helyre.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Iskolánk 15 éves

Kedves Olvasók, kedves Barátaink!

2010. szeptember 24. az a nap, amely azért is emelkedik ki az eddgiek közül, mert iskolánk idén ünnepli fennállásának 15. évfordulóját.

Nyolc órakor Dr. Kiss-Rigó László püspök atya celebrálta a szentmisét. Homíliáját a mai evangéliumára építve kezdte: egy sas vagy egy sólyom félmeltemelhet benne, de mivel verébről olvashattunk a Szentírásban („egy fillérért ugye két verebet adnak, mégsem hull egyik sem a földre...”), ezért ő, mint Kiss-Rigó, nem fél.

A homíliát követően az 1. osztályosok fogadalmat tettek - lényegében ezzel váltak „igazi” szentgellértessékké. Ezt követően tiszteletbeli szentgellértés-elismerést, kitétetést kapott Izsó Csaba vállalkozó (aki iskolánk felújításában immár harmadik alkalommal ingyen elvégzett bizonyos munkálatokat), valamint Kovács Sándor úr (aki nyomdai munkájával éveken állt iskolánk rendelkezésére).

A szentmisét követően megkoszorúztuk az iskola építőinek, támogatóinak emléktábláját, majd püspök atya felavatta a **Hanyecz Margit** anyagi támogatásából felújított foci pályát. Az első osztályosok is elültették az iskola udvarán kis fájukat, a faültetés már három év alatt hagyományá nőtte ki magát.

A szentmise érdekessége: gitáros kísérettel énekeltük a Felmutat égbe Szent Gellért keresztje kezdetű éneket, a záróéneket (Ne félj, mert megváltottalak) pedig rock-verzióban. Talán ez az utóbbi kicsit furcsán hangzik, viszont fontosnak tartjuk a plébános atyával, hogy a gyermekeket az ő nyelvükön szólítsuk meg - ezáltal közölve keresztény és nemzeti értékeinket. Talán nem véletlen, hogy a gyerekeknek ez az ének a „best of”!

Rövid szünet után a gyerekek az iskola tornatermében mutatták be bibliai témájú és Szent Gellért életéből kiragadott előadásait: Ezzel kapcsolatban szeretném megjegyezni, hogy nagyon sokat készültek a gyerekek és a kollégák is. Szinte minden előadás vastapsot kapott.

Délután az alsósok és az óvodások báb- és zenei előadást tekinthettek meg, a felsősök pedig különféle akadálypályákon bizonyíthatták ügyességüket. Külön öröm volt számomra, hogy nagyon sok, volt diákunk jött el velünk ünnepelni.

Amikor a nap végén megkérdeztem a gyerekeket, hogy érezték magukat, nagy öröm volt számomra azt a kórusban adott választ hallani: JÓL!!! A nap sikeres lebonyolítását megköszöntük a Jóistennek és kollégáimnak - egy hatalmas taps kíséretében.

Itt szeretném megemlíteni Évkönyvünket, amely nagyon sok munka eredménye. Kollégáimmal már júniusban elkezdtük az összeállítást. Külön köszönet illeti meg a következő személyeket, akik irásukkal megtisztelték évkönyvünket: Dr. Kiss-Rigó László püspök atya, Gyulay Endre ny. püspök atya, Barabás Hunorné Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság igazgatója, Domokos László volt egy. képviselő (jelenleg az ÁSZ elnöke), Várfi András gyomaendrődi polgármester, Petényi Szilárdné hunyai polgármester, Sípos Tas Töhötöm református lelkész, valamint Iványi László tb. kanonok atya - László atya irásán felül megtervezte az évkönyv borítóját, valamint a szerkesztési munkálatokat is teljes egészében elvégezte, önzetlenül.

Ünnepünk képes beszámolója megtekinthető a www.szentgellert.hu honlapunkon - Laci atya naprakész szerkesztésének köszönhetően (bal oldali, függőleges menüsor „Fotóalbum” menüjében - szeptember 24-től).

Jó Isten áldását kívánva, maradok tisztelettel:
Lukács László igazgató

Délutáni elfoglaltságok iskolánkban

Szeptember 7-én a gyerekek nagy izgalommal várták a „művészetek délutánját”, ahol a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanszakaival ismerkedhettek meg. Bepillantást nyerhettek a néptánc, a zeneművészet és a képzőművészet rejtelmeibe. Kipróbálhatták a különféle hangszereket, csuhéjból pillangót készítettek. A legaktívabb résztvevők tombolasorsoláson vettek részt, ahol a szerencsések értékes tárgynyerményeket kaptak.

Szeptember közepétől beindultak a foglalkozások, amelyre szép számmal jelentkeztek tanulóink.

Különösen nagy volt az érdeklődés a színjátszás iránt, mely idén először indult iskolánkban. A foglalkozások fő célja, hogy a játékokban kifejleszthessék fantáziájukat és kreativitásukat, fejlődhessen önkifejezésük.

Molnárné Majoros Katalin, Mészárosné Kiss Katalin

Interaktív óra az első osztályban

A kis elsősök miután megismerték iskolánkat, az iskolai szokásokat, és zökkenőmentesen beilleszkedtek az iskolai életbe, máris nagy élményben volt részük.

Szeptember 22-én az Apáczai Kiadótól vendégek érkeztek iskolánkba. Esztergályosné Földesi Katalin tankönyvíró és Berecz Aranka, a kiadó szakreferense.

Kati néni bemutatóórát tartott gyermekeinknek, melyen a kicsik aktív közreműködők voltak.

A gyerekek és mi pedagógusok is megismerkedhettünk az interaktív tábla használatával. Tanulóink nagyon élvezték a digitális tananyag által nyújtott ismeretszerzési lehetőségeket.

Szabóné Vaszkó Éva, Fekécs Edit

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

KARTHAUZI SZENT BRÚNÓ

Ünnep: október 6.
Született: Köln, 1030 körül, † S. Maria della Torre
(Dél-Itália), 1101. október 6.

Megtenni a törvényt, amelynek alapja az Isten és az embertárs szerete. Mindegyikünknek a magunk módján kell ezt megtennünk. Brúnó a magányban, majd a pápa szolgálatában, mi a családunk körében, a munkahelyünkön, a mindennapi életünkben.

SZENT BRÚNÓ Kölnben, 1035 körül született, nemesi családban. Kölnben, Reimsben tanult, majd Párizsban nevelkedett. Hazatérve pappá szentelték, és hittudományt, klasszikus nyelve-

ket, zenét és filozófiát tanított a reimsi székesegyházi iskolában. Érseke halála után az újabb érsek visszaéléseivel nem tudott megbékélni, menekülnie is kellett. 1081-ben végleg lemondott és a molemei bencés kolostorba lépett.

Magányos élet után vágyódott, ezért 1084-ben hat kanonok társával elvonult a Chartreuce melletti renga-tegbe. Ott társaival megalapította a karthauziak rend-jét. Néhány héten belül kápolnát és lakókunyhókat építettek.

1090-ben II. Orbán pápának (aki még Reimsben tanítványa volt) is segítségére volt fontos egyházi problémák megoldásában. Nem bírta megszokni Róma zaját. Amikor Orbán pápa kénytelen volt Dél-Olaszországba menekülni, Brúnó is vele ment. A squillacei egyházmegyében megkapta a La Torre nevű vadont, ahol létrehozta a második karthauzi kolostort.

Calábriában, a Squillace melletti Szent István kolostorban halt meg 1101. október 6-án. Társai azonnal szentként kezdték tisztelni, 1623-ban aztán XV. György pápa tiszteletét az egész világra kiterjesztette.

Istenünk, ki Szent Brúnót meghívta, hogy a magányban szolgáljon neked, kérünk, az ő közbenjárására engedd, hogy a világ forгатagában mindenkor nálad keressünk nyugalmat!

35 éves érettségi találkozó

35 éves érettségi találkozóra gyűltek össze szeptember 25-én a gyomai Three Rivers Pub étteremben a gyomai gimnázium (akkor Kiss Lajos, ma Kner Imre nevét viseli) 1975-ben érettségizett tanulói.

Az akkor igen népes osztályból ma is szép számban jelentek meg a találkozón. Megemlékeztünk elhunyt tanárainkról, diáktársainkról. Nagyon jó hangulatban telt az est, mindenki örült egymásnak.

Mindannyiunk nevében köszönetet mondunk a szervezőknek!

A képen a következők láthatók:

Balról jobbra, 1. sor: Nagy Ferenc, Gyarmati Györgyné tanárnő, Gyebnár Ilona, Balogh Katalin, Ronyec Pálné osztályfőnök, Pus-kás Alice, Papp Róza

2. sor: Solymosi János tanár, Ju-hász Lajos, Majoros Katalin, Szücs Tibor, Kun Margit

3. sor: Farkas Zoltán, Weidmann Mária, Katona Erzsébet, Hunya Zsuzsanna

4. sor: Farkasinszki Imre, Szabó Éva, Szabó Mária, Hunya Anikó, Nagy Mihályné tanárnő

5. sor: Gál Imre, Vincze Erzsébet, Bácsi Ildikó, Iványi László

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

„ENDRŐDIEK LETTÜNK...” - BESZÉLGETÉS RICSEI BALÁZSNÉ SZABÓ EMMÁVAL

Az alábbiakban a 2009 júniusában készült rögzített beszélgetés szerkesztett változata olvasható:

Olykor a történelmi körülmények kényszerre határozza meg, hogy valaki olyan helyre kerül pályája során, ahová e kényszer nélkül nem valószínű, hogy került volna. Azt hiszem, Milike néni esete is ezt példázza.

Igen, úgy lettünk endrődiek a férjemmel és a gyermekeinkkel, hogy korábban erre nem is gondoltunk volna.

Hogyan indult a pályája?

Édesapám 1918-ban végzett a Református Kollégiumban, Debrecenben. Székelyhídra neveztek ki segédtanítónak a református iskolához. Itt ismerkedett meg édesanyámmal, aki az ottani igazgató lánya volt. Édesapám Trianon után eljött Székelyhídról Hajdúböszörmény mellé, mivel nem akart román katona lenni. Később édesanyám is követte ide, összeházasodtak, együtt tanítottak. De édesanyám engem megszűlni „hazament” Székelyhídra. Szüleim elé jártam iskolába az első osztálytól a negyedikig. Mivel édesapám 120 gyereket tanított egyszerre, én közben az 5. és 6. osztály anyagát is megtanultam. Sőt, mint amolyan segédtanító, besegítettem neki az 1. és 2. osztályban. Még tanmenetet is csináltam. A polgári iskolát már Hajdúböszörményben végeztem, ahová akkorra költöztünk. Közben 1940-ben Nagyváradi visszakérült Magyarországhoz, így a szüleim pályázat útján odamentek tanítani. Itt jártam a tanítóképzőbe, ahol 4 osztályt végeztem. Versenyszerűen úsztam a húgommal. Édesapám megjárta a Don-kanyart, majd Pesten éltük át a körbezárást. Az újabb határmódosítás miatt Debrecenben diplomáztam.

Hogyan és hol sikerült állást kapnia?

A szüleimmel együtt Debrecen mellé, Nagy-cserére kerültünk tanítani. 1947-ben egy sporttanfolyamra küldtek Budapestre. Itt ismerkedtem meg Ricsei Balázssal. Ő Bereg megyében, Barabásban született.

Dombrádon végezte a 4 polgárit, majd Sárospatakra került a tanítóképzőbe, ahol híres tanárai voltak. Első munkahelye az Ózd melletti Somsálybánya volt, ahonnan őt is elküldték az említett tanfolyamra, főiskolásként ő tornában volt ügyes.

Nem sokkal később meglátogatott Nagy-cserén, majd végül idekerült tanítani. Innen ment katonának Nyirbátorba 2,5 évre. Tisztet szerettek volna belőle csinálni, mert látták, hogy remek előadásokat tart, ezt azonban ő többször is elutasította. Egyáltalán nem volt katona típus, inkább a nyelvek érdekelték. A katonaságnál döbönt rá, hogy az elméletben hirdett eszmék nem azonosak azzal, amit a valóságban megtapasztalt. 1950-ben házasodtunk össze. Ezután Debrecenben tanítottunk, közel a szüleim iskolájához. Itt született Anikó lányunk. Balázs jó beszédkészségét, olvasottságát a tanfolyamokon észrevették, mindig „ki akarták emelni”.

Hová kerültek ezután?

Végül alig 27 évesen kinevezték igazgatónak Hajdúnánásra egy 700 fős fiúiskolába. Én is itt tanítottam. Egy idős házaspárnál laktunk albérletben a „tiszta szobában”. Jó igazgató volt. Nagyon szerettek bennünket, Balázst meg külön-

nösen. Jó tantestületet kapott, jelentős volt a sportélet. Itt született Edit lányunk. Balázs továbbra is élénken részt vett a közéletben. 1953-ban bizakodni kezdett a pozitív változások láttán, majd súlyosan csaldódott a későbbi visszarendeződés miatt. Vezetője volt a helyi irodalmi csoportnak, a Bocskai Körnek, barátjával szerkesztette a helyi újságot, és verseket is írt egészen fiatal korától. Gyakran bejárt Debrecenbe különféle előadásokra, programokra. Ezekben az irodalmi körökben már erősen felvetődött a változás, a reform igénye.

Ekkor jött 1956...

A forradalom idején a helyi Forradalmi Bizottságnak titkára volt, és a nyugalmat próbálták fenntartani. Később tipikus koncepciót perbe fogták.

Már februárban figyelmeztették Balázst az oktatási osztályról, hogy tünjön el, mert el akarják vinni.

Azt mondta, hogy nem megy sehova, hiszen nem csinált semmi olyat, ami erre okot adna. Végül 1957. február 7-én letartóztatták.

Mi történt vele?

A rendőrségre került Debrecenbe, így a járáson történt nagy verésektől megmenekült. Sötétzárkában is tartották 10 napig, majd Pestre került a gyűjtőfogházba. Bár még semmilyen tárgyalása nem volt, mégis így kellett, hogy jelentkezzen: „Ricsei Balázs, halálraítéltem jelentkezem.”

Amikor kimentem a hajdúnánási piacra, 30-40-en vettek körül, és mindenki kérdezte, hogy mi történt, hogy van. Közben a házhoz hordták az élelmet, babot, hurkát, kolbászt és mindenfélét. Kérdeztem a házi bácsit, hogy kik ezek. Azt mondta, hogy egyszerű gazdálkodó emberek, akik segíteni akarnak nekem, mivel egyedül maradtam a két gyerekkel. Szóval én Hajdúnánás patronáltja lettem.

És itt kerül a képbe ENDRÖD...

Nem maradhattunk Hajdúnánáson. Véletlenül tudtam meg, hogy Dienes Izra endrődi tanító feleségével Debrecenbe szeretne jönni. Így kerültem én Endrődre cserével az ő helyére. Nagyon szívesen fogadtak itt bennünket. Már az osztályomhoz kapcsolódó adminisztrációs munkát is elvégezték a leendő kartársaim, amikor egy nagy teherautóval megérkeztünk 1957. szeptember elsejére. 7 évig egy kuláknak kikiáltott családnál laktunk Varjúéknál, a Hídfő utcában. Nagyszülőként szerették a lányokat. Két üldözött család volt itt egy fedél alatt.

Mikor szabadult Balázs bácsi?

Havonta látogattam Balázst, akit különböző helyekre vittek fogva tartása során. Mondta, hogy pl. Kistarcsán egy valóságos értelmiségi klub jött létre az elítéltekből. Orvosok, színészek, írók, tanárok voltak összegyűjtve, előadása-

kat tartottak egymásnak. „Soha ilyen jó társaságban nem voltam” – mondta sokszor. Közben az internálótáborban a barakkban kifázott a dereka. Amikor elutaztam havonta egyszer beszélőre, a lányokra Tankoné Szabó Irma tanítónő és Urbán Jutka óvónő vigyázott. Végül 1959-ben a kiszabadulásakor Balázs ide jött „haza”, Endrődre. 3 évig volt eltiltva a tanítástól, az endrődi kubikos csoportok fogadták be, velük járt el fizikai munkára. Kérvényeket adtunk be az oktatási osztályra, és végül 1962 őszétől állhatott újra a diákok előtt.

Hogyan teltek a „konszolidációs” évek?

Én kisegítő osztályokban tanítottam később. Balázst továbbra is a nyelvek érdekelték.

Oroszt tanított és eszperantó szakkört is vezetett, de fordulhattak hozzá sok nyelvvél. 1964-ben költöztünk a Mirhóra, ahol Paróczai Gergely lett a szomszédunk. Nagyon jól kijött egymással a két férfi. Anikó lányom rajongott Gergely bácsiért, nagyon szerette. Gréci fia hazalátogatása mindig egy ünnep volt nagy beszélgetésekkel. Közös volt a gyászunk 1966-ban, amikor Gréci oly fiatalon, 30 évesen hirtelen meghalt.

Az 1989-es változásokról mi volt Balázs bácsi véleménye?

Reménykedett, és mint ahogy oly sokan, kicsit naivan szemlélte az eseményeket. A börtönévek nem számítottak nyugdíjszerző időnek, így 2 évet rá kellett dolgoznia, 1988-ban ment nyugdíjba. Ezután még tanított németet Hunyán és a gyomai mezőgazdasági szakiskolában. Egészsége egyre romlott. 1998-ban 72 évesen agyi infarktusban elhunyt. A versírást még 1960-ban abbahagyta. Az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára sikerült országos irodalmi lapban megjelentetni verseiből néhányat. Szeretnénk a jövőben egy kötetre való kiadatotni.

Az alábbi sorokat 1956 októberében írta:

„Harcoldj csak a viharral!
Dacoldj ravasz szelekkel!
Újulj meg új tavasszal!
A földet ne ereszd el!
A földet ne ereszd el!
S az EGÉT se feledd el!”

Milike néni, köszönöm a beszélgetést, és jó egészséget kívánok minden egykori diaktársam nevében is.

Giricz László – egykori tanítvány (1961-1962)

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Kedves Olvasó!

Néprajzi forrásközlésünk kapcsán egy részletet közlünk az endródi *Historia Domus*ból. Az egyháztörténeti dokumentum visszamenőleg írja meg a Szent Imre Egyház történetét. Az egyházi történet sokszor megegyezik Endrőd településtörténetével. A dokumentum nem egységes szerkezetű, néhol felületes, nagyvonalú máshol pedig a legapróbb részletekig tárgyalja az eseményeket. Endrőd írásos történelmének fontos dokumentuma. A 19. század végéről származó részlet tényszerűen tudósít a templomi berendezés bővüléséről, az önzetlen adományozókról és a gyorsan fejlődő iskolarendszerről.

1899.

Április 3. Húsvét 2. vasárnapján délután áldatott meg Páduai Szent Antal szobra, melyet Kiszely Márton 93 forintnyi adományából Iviatkó Albin, pécsi szobrász készített. Mellette per-

Július. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Békés vármegye közigazgatási bizottsága útján 5 új iskola felállítását követeli. Válasz: Egyet már a múlt évben állított a hitközség, hármát a jövő tanévre fog. Ekkor lesz 16 katolikus iskola. Ez elég még most. Többet a hitközség a jelenlegi költségvetés keretében nem bír, nagyobb kivetésre pedig nem hajlandó. Lásd Levéltár VII. 1899.

A Vida-szegényház tetejét javította Árvai Imre 75 forintért.

Szeptember 3. Megáldva Assisi Szent Ferenc szobra, melyet Kontra István (60 forint) és a Rózsafűzér-társulat költségén 93 forintért készített Iviatkó Albin, pécsi szobrász.

Szeptember. Matolay Károly szőlőskerti, Velasics György és neje Kubinyi Ilona szarvasvégi tanítók eltávoztak. Áthelyeztetett a szarvasvégi leányiskolához Kiszely Róza a gyomavégiből. Megválasztott: a szarvasvégi fiúiskolához Dobossy Sándor okleveles (Uriből), a gyomavégi leányiskolához Bohus Hermina okleveles, – mindkettő meghívás útján – és a szőlőskerti vegyesiskolához Mészáros Zoltán (Apagyról) képezdész, mint családos ember, a külső körülményeknek megfelelőleg.

Október. Andracsek Mária, központi III-IV. osztálybeli leánytanítónő Mezőkovácsházára megválasztván, ide Schmidt Lujza, már az előbbi időből ismerős okleveles tanítónő hivatott meg, azonban az I-II. osztályt kapta, honnan Schmidt Irma, mint régibb tanítónő helyezettett át a III-IV. osztályba.

A kocserhegyi kertek 350 forinton 330 négyszögöl telken egy házat vett a hitközség, melynek ideiglenesen átalakított termében Tóth János végzett képezdész alkalmaztatott tanítónak.

A szarvasi országút mentén pedig a décsipáskumiak és polyákhalmi tanyaiak számára építendő iskola céljára 300 forinton 400 négyszögöl terület vétetett Sóczó János-nétől."

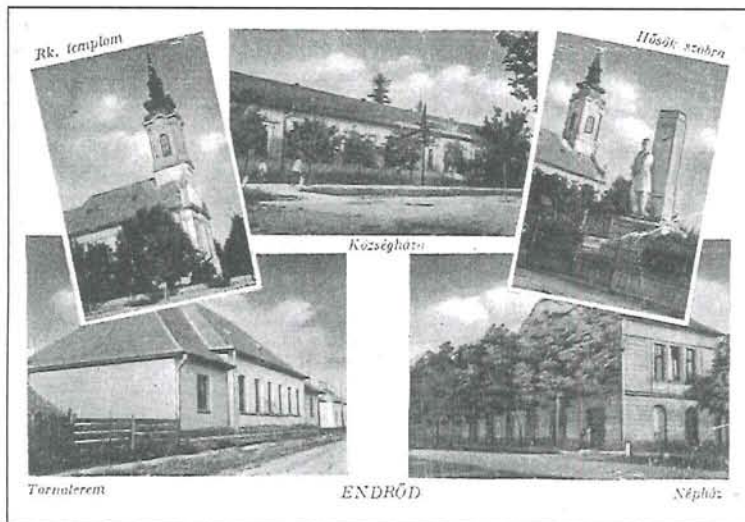

sely, Szent Antal kenyere, alamizsnája számára.

A Vida-szegényháziak húsvétra felső-ruhát kaptak. E nem történik minden évben.

Május 5. Pater Prieszter Ágoston, radnai zárdaferő, megáldotta az új Morgari-féle templomi stációs képeket, melyek az innsbrucki Müller-cégtől a templompénztár 230 forintján szereztek be, főpásztori engedély mellett. A képek csak beitatás által tartóssá tett olajnyomatok.

Június 16-án helyeztük el a Szent Kereszt oltáron a Gácsiné Magyar Borbála által Jviatkó Albin, pécsi szobrász műterméből kikerült fájdalmas-anya és Szent János-szobrokat. Ára a kettőnek, csomagolással és szállítással 85,40 forint.

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

A gyomai református templom toronygombjába elhelyezett iratok II.

Folytatva az 1983. évi felújításokkor toronygombba elhelyezett emlékiratot, így következik:

„Nagy súlyt helyez egyházunk az ifjúsági vallásoktatásra. Már 1923-ban önálló vallásoktató lelkészt állított be egyházunk, PALOTÁS István addigi segédlelkész személyében, aki nagy buzgósággal és hozzáértéssel tölti be tisztét mind a mai napig. A politikai község jelenlegi vezetői KOVÁCS Gábor bíró, DÁNIEL Emil főjegyző, járási főszolgabíró Gyoma székhellyel Dr. SORBÁN Jenő. Az ágostai evangélikus egyház vezetősége; FEILER Ernő lelképásztor, WÁGNER Márton felügyelő. A római katolikus egyház vezetősége; CSERNAI Géza plébános, TÁPAY Károly gondnok.

Úgy közösségi, mint felekezeti viszonylatban béke van.

Egyházunk híven ápolja a holtak nyughelyét a temetőket is.

1937 óta elkülönítette a temetők bevételét az egyházi közpénztártól és a befolyó jövedelmekből az állomásnál lévő „Öreg temetőt” teljesen bekerítettte. A sírok növényzetének öntözésére a „Kisréti temetőben” új kutat ásattott s tervbe van véve községi támogatással ravatalozónk felállítására. A megújítandó templomtorony alatti tornácot pedig coemeteriummá alakíttatja át, hogy a gyászoló családok a templomból is temethessék halottaikat.

Az 1938. évi templomjavítás hiteles története:

1936. évi november 10-én megtartott presbiteri gyűlésen PAPP Zsigmond presbiter beadványára és indítványára a presbitérium elhatározta, hogy a templomot egy általános felújítá-

tás-javítás alá veszi.

Ennek értelmében az egyház elnöksége SZÁNTAY Endre gyomai születésű jó nevű budapesti építész kereste fel azzal, hogy a munkálatokra tervet és költségvetést készítsen el s terjessze a presbitérium elé.

Ezen tervezet 1937. március 29-én a presbitérium elé terjesztették. Ugyanekkor megalakult a „Templombizottság” BAY József lelkész elnöklele alatt, a következő presbiter tagokkal: KRUCHIÓ Lajos gondnok, PAPP Zsigmond, G. NAGY László, GYÖRI László, brassói GREISING József, ifj. OLÁH Sándor és GÁL Antal. A templomjavítással kapcsolatban a továbbiakban minden ügyet ezen bizottság végzett. 1937. június 6-án a presbitérium úgy határozott, hogy az 1937. évi „egyházi adó” alapján minden egyháztag adójának egy negyed részét öt éven át, mint templomjavítási „rendkívüli adót” fizessen be. A presbitérium ezen indítványát az egyházi képviselő testület s az „ösgyűlés” - azaz az egyházközösségi közgyűlés - egyhangúlag elfogadta. Az elnökség felkérése PAPP Zsigmond presbiter az Országos Műemlékek Bizottsága vezetőségénél eljárta, hogy a gyomai szép „népies empire stílusú” templom műemlékké nyilváníttasson.

LUX Kálmán főmérnök személyesen leutazott gyomára templomunk megtekintésére. Arról nagy elragadtatással nyilatkozott s templomunkat monumentalitásánál, stílusbeli szépségénél fogva az ő javaslatá-

ra műemléknek nyilvánították. Ennek értelmében a munkálatok legapróbb részleteit is az Országos Műemlék Bizottsága felügyelete alatt kellett végezni. Külső és belső formája, díszítése, stílusa nem térhet el az eredetitől. A műszaki kiírást SZÁNTAY Endre mérnök, a munkálatok feletti felügyeletet s irányítást az egyház megbízásából az államépítészeti hivatal végezte, személy szerint a gyomai születésű HERDY Béla építészmérnök.

A külső-belső kömives munkákra 22 pályázó közül a gyulai HEILING Antal építész, a bádogos munkára gyulai KISS István, az asztalos és lakatos munkákat a gyomai SZILÁGYI Péter asztalosmester kapta meg. A műemléki bizottság időközben előírta, hogy a templom stílusához nem illő orgonát az egyház bontassa le s helyette újat építtessen. Az 1854-ben készült orgona ekkorra már nagy javításra szorult, s neogót stílusban épített szekrénye nem illett a templombelsőhöz. Az orgonát az első emeleti karzatra írta elő a műemléki hivatal lehozni. A presbitérium árajánlatok megtételére kérte az ismert orgonaépítő cégeket. A külső-belső munkálatok költségei 35.0000 PENGÖT TETTEK KI.

Lejegyezte:
Cs. Szabó István

**METÁL STOP
KERÉKPÁR ÉS
SZERELVÉNY ÜZLET**

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

SZOBORAVATÓ

A Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrödi Önkéntes Tűzoltóság (ÖTE) szervezésében a BM OKF Központi tűzoltózenekar előadásával kezdődött a szoboravató ünnepség a Hősök terén.

Megnyitó beszédében Várfi András polgármester, az ÖTE elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd Dr. Takács Árpád polgári védelmi alezredes polgári védelmi tanácsos, a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgató értékelte az ÖTE eddigi munkáját. A rendezvényt megtisztelte Dr. Bakondi György tűzoltó vezérőrnagy, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság vezetője is.

Várfi András polgármester, az ÖTE elnöke a Hősök terén átadta **Kurilla Zsolt** mb. parancsnoknak a kinevezést, aki ezentúl mint kinevezett parancsnok látja el feladatait.

A térről az ünneplők a tűzoltózenekar felvezetésével átvonultak a Polgármesteri Hivatal Kirendeltségéhez, melynek folyosóján 5 szobor ünnepélyes átadására került sor. A szobrok Oláh Máttyás szobrászművész alkotásai, és a magyar tűzoltóság szempontjából meghatározó személyiségek arcképét ábrázolják.

Az ünnepélyes avatót a tűzoltózenekar előadásában a Szózat zárta, majd ezt követően ünnepi ebédre került sor a Kirendeltség udvarán felállított sátrakban.

Márjalaki József

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

A Gyomaendrödi FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság őszi szezonjában. Az ebben a hónapban lejátszott mérkőzéseken sajnos kevés jó eredmény született, hiszen a vidéki mérkőzéseinket elvesztettük, míg a hazai összecsapásokon vereség és csak döntetlenek születtek. Sajnos az időjárás sem volt kegyes a csapathoz, hiszen több alkalommal is irreális talajú pályán kellett mérkőzést játszani. A további mérkőzéseken reméljük magára talál a csapat és győzelmekkel örvendeztetik meg a szurkolóikat.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 08. 28. Gyomaendrödi FC – Kondorosi TE 2 : 7
G.: Farkasinszki L., Toldi B.
Íf.: 2 : 1 G.: Csapó Zs. (2)

A mérkőzés elején hamar vezetést szereztek a vendégek, de fél óra elteltével fordítani tudtunk, azonban a szünet előtt még kiegyenlített a Kondoros, így a szünetre 2-2-vel mentek a csapatok. A második félidőben parádézott a Kondoros, további 5 gólt szereztek, a hazaiaktól három játékost is kiállítottak, kiütéses 2-7 lett a végeredmény.

2010. 09. 03. Jamina SE – Gyomaendrödi FC 3 : 0
Íf.: 3 : 0

A hazaiak a mérkőzés elején kihasználták a Gyomaendröd két védelmi hibáját, és már a hetedik percben kettő nulla vezettek. Az első félidő közepén kapott harmadik gól után véglegesen eldőlt a mérkőzés, megérdemelt hazai győzelem született.

2010. 09. 11. Gyomaendrödi FC – Tótkomlói TC 1 : 1
G.: Csikós G.
Íf.: 5 : 0 G.: Bukva T. (2), Csapó Zs., Oláh

R., Számel P.

A rendkívül mély talajú pályán nem volt folyamatos a játék, inkább a küzdelem dominált. Az első félidő elején a vendégek tizenegyesből szereztek vezetést, majd több helyzetet is kihagytak. A második játékrészben magára talált a hazai csapat és ki is egyenlített egy szögletet követően. A mérkőzés végére teljesen beszorultak a vendégek a saját kapujuk elé, de a hazai győzelem csak nem született meg.

2010. 09. 18. Gyomaendrödi FC – Mezőberényi FC 1 : 1
G.: Farkasinszki L.
Íf.: 0 : 1

Az esőzések miatt ismét irreális talajú pályán került megrendezésre a hazai mérkőzés. A körülmények ellenére mindkét csapat becsülettel küzdött. A vendégek a 88. percben vezetéshez jutottak, amit a hazaiak a 91. percben egalizálni tudtak, így igazságos eredmény született a szomszéd városok mérkőzésén.

2010. 09. 26. Méhkeréki SE – Gyomaendrödi FC 6 : 1
G.: Molnár T.
Íf.: 0 : 1 G.: Számel P.

Az első félidő hullámzó játékot hozott, hol az egyik, hol a másik kapu forgott veszélyben, ebből azonban a hazaiak kerültek ki eredményesebben, hiszen a félidőben kettő nullára vezettek. A második félidő elején sokat támadott a Gyomaendröd, de egy védelmi hibából ismét gólt szereztek a hazaiak. Ettől kezdve már csak egy csapat volt a pályán, hiszen a vendégek lélekben feladták a mérkőzést, és ismét súlyos vereség lett a vége.

Fülöp Zoltán

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Ismét levelet kaptunk **Györgyné Bányai Judit** olvasónktól. Ismét értékes gondolattal gazdagít bennünket. Köszönet érte. Részlet a levélből:

Hálásan köszönöm legutolsó lapukban közölt levlérészletem értékelő ítéletalkotásukat, és leírok még eszembe jutott idézetet az elvesztett gyűjteményből.

Köszönjük a képeket!

„Szenvedések nemesítik az embert, s csak a sorscsapások mutatják, kik vagyunk. Könnyű jólétben és boldogságban embernek lenni, de igaz megbecsülést az érdemel, aki a tövises, göröngyös utat tudja emelt fővel járni.”

Ἐδεξαμένη ὄψα
 "We have loved her dearly during life, let us not abandon her until we have conducted her by our prayers into the house of the Lord."
 St. Ambrose.

In Loving Memory of
LEOTA BRICKSE
 Departed July 1, 1968
 Interment July 5, 1968
 from St. Pius Church
 to Queen of Heaven Cemetery
 Sec. 37—Block 3—Lot 17—Grave 7

Sass Sylvia Endrődön

Szeptember 24-én este 5 órakor jótékonyági hangverseny volt az endrődi templomban Sass Sylvia operaénekesnő és Teleki Miklós orgonaművész közreműködésével.

Felejthetetlen élményt nyújtott a szépszámu résztvevőnek a művészek előadása.

2010. október-novemberi rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
X. 2; 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X.4; 8-12.ó	Véradás	Katona J. Művelődési Közp.	Katona J. M. Közp. 06-66-283-524
X.4; 10-17.	Állatok Világnapja. Lovaglás, etetés	RUBIN Panz.Endrőd,Szarvasi u.582.	Újlaki Szabolcs; 06-30-9453-750
X. 6.-11;	Őszi Könyvtári és Irodalmi napok	Könyvtárak. Kossuth u.50; Blaha u.21	Dinyáné Bánfi Ibolya 06-66-282-598
X. 7;	Zenei Világnap, Városi Műv. Isk.	???	Sárhegyi Nóra 06-66-581-830
X.8; 16 ó.	Gyomaendrődi Őszi Tárlat	Vidovszky Béla Képtár	Katona J. M. ház 06-66-283-524
X.14; 8-12ó.	Véradás	Katona J. Művelődési Közp.	
X. 15; 18.ó	Koloh Elek könyvbemutató	OMart könyvesbolt	
X. 16; 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X. 28.-31;	Csabai Kolbászfesztivál	Békéscsaba, Városi Sportcsarnok	
X. 30; 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
X. 30; 17.ó.	Tájház-Táncház	Gyoma, Tájház; Zrínyi. u. 2.	Szujó Zsolt 06-20-934-6096
XI. 6; 9ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
XI. 20. 9.ó.	Túra a Körös-parton	Liget Fürdő	Marton Dániel 06-30-544-6718
XI. 27.	Disznótoros és Böllér Pálinka v.	Gyoma, Hárs Hotel, Hősök u. 54	Dezső Zoltán 06-20-569-5700
XI.30.-XII.20;	Élő hagyományok, fotókiállítás	Katona J. Művelődési Központ	Katona J. M. Közp. 06-66-283-524

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Városi tanévnyitó ünnepség

Az idén a Rózsahegyiben tartották a városi tanévnyitó ünnepséget. A szépen berendezett tornaterembe a nyolcadikosok és tanítóik vezetésével vonultak be a kis elsősök. Előre ültek, hogy mindent jól lássanak és halljanak. Útravalónak megkapták a kis pedagógiai programot a házirenddel, és az iskolai kitűzöt. A legbátrabb közülük, Gresó Boglárka még verset is mondott. Várfi András polgármester köszöntője és a diákok műsora után Farkas Zoltánné igazgató nyitotta meg a 2010/2011-es tanévet.

Eredményes tanulást kívánunk mindenkinek!

Megújult az iskola

Szépen felújított épületet vehetett birtokba az alsó tagozat a tanév elején. Tavasszal megtörtént a világítás korszerűsítése, nyáron pedig az utolsó tanterembe is megérkeztek az új bútorok, és kezdetét vette az ablakcsere és a hőszigetelés. A felső tagozat épületében is felújították a vizesblokkokat. 21 millió forintba kerültek a munkálatok.

Az utóbbi években nagy változások történtek a diákok környezetében. Akadálymentesítették az épületet. Újakra cserélték a tanterem bútorait. Megvalósult az összes vizesblokk felújítása. A nagy épületben hőszigeteltekre cserélték az ablakokat. A ligeti játszótér párként az iskolaudvaron is létesítettek egyet és a kosárpályánál mellett leaszfaltozták a labtenisz pályát. Kibővítették a parkolót, és a liget forgalmának átszervezése óta az iskola kapujában teszi le és veszi fel az iskolabusz a gyerekeket.

Nagyotmondó Tóbiás

Zenés mesejátékkal szórakoztatta a rózsahegyis gyerekeket a BIBUCZI Meseszínház.

Tóbiás és a rászédett Varjú Vilma történetén derülve megismerkedhettek Fülöppel, a nyúlal, az együgyű paraszttal és a kevély királlyal is.

Az előadók zenetanárok voltak, így az előadás második részében renghagyó irodalom és ének-zene óra következett. Itt azon nyomban fel is dolgozták a tanulságos történetet. Rövid hangszerismertető, majd egy közös éneklés után mondtak búcsút a vidám gyerekseregnek.

Fejlődik a fejlesztőszoba

Várfi András polgármester adta át a fejlesztő munkaközöség értekezletén azt a számítógépet, amelyet a Városi Könyvtár számítógépparkjának korszerűsítése után a könyvtár ajánlott fel iskolánknak. A fejlesztőszobában lesz a helye, ahol a gyerekek és a pedagógusok is tudják használni.

Köszönjük a könyvtárnak.

Folytatódik a korszerű módszerek bevezetése a Rózsahegyiben

A fenntartási kötelezettségnek eleget téve az ideai tanévben is folytatódik a

TÁMOP 3.1.4. jelű, kompetencia alapú oktatás bevezetése témájú projekt.

Ennek keretében tovább folytatódik a kompetencia alapú oktatás második évfolyamon olvasás-szövegértés, matematika, szociális életvitel és környezeti kompetencia, hatodik évfolyamon matematika és életvitel területeken, valamint ugyanezen kompetencia területek bevezetésére kerülnek felmenő rendszerben.

A pedagógusok továbbra is alkalmazzák a korszerű módszereket. Az „Ősz” témahét, az „Advent, karácsony” háromhetes meghaladó projekt és a „Helyünk a világban” című egész tanéves szociális kompetenciát fejlesztő innovációnk ebben a tanévben is része az iskolánk éves munkatervének.

A tanévnyitón egymás tekintetét keresték az elsősök és szülei

A gyerekek nagyon jól szórakoztak a meseszínházban

A könyvtár ajándékát a polgármester adta át

A projekteket megvalósítók számára kötelezettség volt, hogy innovációs tevékenységeik eredményeit feltöltsék a www.kosar.educatio.hu szakmai oldalra, illetve megjelenítsék intézményük honlapján is. Az említett innovációk részletesen olvashatók iskolánk honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu.

Takácsné Rójik Gizella szakmai vezető

Feladatok

Tíz darab gyöngyre és egy keresztre lesz szükséged. Sokféle nagyobb gyöngyöt lehet kapni, de elkészítheted magad is könnyedén hóre keményedő gyurmából vagy agyagból, így a kereszted is te formázhatod. Ha elkészültél, hordhatod a zsebedben vagy akár a kulcstartódra is fűzheted. A nap bármelyik percét felhasználhatod arra, hogy elimádkozz egy tízedet, mert a rózsafüzéred így mindig kéznél lesz.

Készíts gyűrűs rózsafüzéret!

KERESZT- ÉS EMLÉKMŰÁLLÍTÁS AZ ÖREGSZŐLŐBEN

Évek óta folyik városunkban egyfajta értékmentő – tegyük hozzá – értékeket teremtő mozgalom.

Öt évi keresés, gyűjtögetés, szorgalmas munka eredményét ünnepeketjük ma, szeptember 25-én.

Az öregszőlői-körzet mind a hét iskolájánál kialakult egy-egy kis „emlékhely”: az Emlékoszlopon a felújított kereszttel, az iskola emléktáblájával.

2006-ban Polyákhalmon az iskola helyén megtalált emlékoszlopra helyeztek felújított keresztet és az iskola emléktábláját: Balogh Péter, Szakálos Tibor és neje, Timár Miklós.

2007-ben Décspáskumon örökítették meg az iskola helyét Emlékoszlopra helyezett emléktáblával és felújított kereszttel. Iványi Miklós, Balogh Péter, Vaszkó Zoltán.

2008-ban az ugariakat fogta össze Altné Salamon Teréz ny. tanítónő. Megjelölték az iskola Emlékhelyét Emlékoszlopra helyezett emléktáblával. Bradák György, Giricz László, Majoros Imre.

2009-ben a Kápolnás Iskola kapott emléktáblát. Mellette a keresztet már 2008-ban felújították Szakálos Tibor, Timár Miklós.

2009-ben alakították ki az I. Szőlőskerti Iskola emlékhelyét. A keresztet emlékoszlopra állították az iskola emléktábláját is ráhelyezték. Balogh Péter, Szakálos Tibor, Vaszkó Zoltán, Barják Imre, Timár István.

2010-ben a Csáki Iskola emlékhelyét alakítottuk ki Paróczai Zoltán segítségével. Pésó Béláné és Jakus Imre keresztkeresését Dr. Szonda István a Szakálos család ajándék keresztféjével oldotta meg. A Szakálos család adományát köszönjük. A keresztet az iskola emlékoszlopára helyezték az emléktáblával együtt.

2010-ben a Szent Imre Iskola keresztféjét emlékoszloppal vették körül. Az emléktáblát 2009-ben kapta meg. 2010-es építők: Balogh Péter, Bohrát István, Barják Imre, Szakálos Tibor, László Tibor. A hét iskola összetartozását, sorsközösségét a Szent Imre Iskola udvarán 2007-ben felállított emlékszobor hirdeti. A Bükkben kiválasztott és hazahozott tölgyfa Jakus Imre érdeme. Az emlékszobor faragása Dr. Szonda István munkásságát örökíti meg.

Az ötéves munka segítségét köszönjük: Iványi László kanonok Úrnak, Gyomaendrőd Önkormányzata Képviselő-testületének, Gyomaszolg vezetőjének és dolgozóinak.

Várfi András polgármester úrnak, Jakus Imre képviselő úrnak.

Végezetül, de nem utolsósorban köszönetet kell mondani Pésó Béláné ny. pedagógusnak, aki oly hosszú éveken át – évtizedek óta szívügyének tekinti az Öregszőlő sorsát. Aki felvállalta, hogy értékeket ment és értéket állít... aki sok-sok fáradtságos munkával megszervezte a kereszt- és emléktábla állításokat. Aki nemcsak tanításával, hanem szervező munkájával is gondoskodott arról, hogy az utókor számára is maradjon érték, látható, kézzelfogható érték.

Ezek a találkozók – és maga a kereszt- és emléktábla állítás közösséget is teremt.

„Nézzétek, milyen kedves és jó,
ha egyetértésben élnek a testvérek!
Olyan az, mint a drága olaj a fejen, amely lecsordul a szakállra,
lecsordul Áron szakállára, palástja szegélyére.
Olyan ez, mint a harmat a Hermonon,
mint a Sionra lehulló harmatcsepp,
mert az Úr ott áldást ad: életet mindörökre.” 133. Zsoltár

A volt Csáki Iskola keresztféje

A volt Szent Imre Iskola felújított keresztféje

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Továbbképzés a Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában

A Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában ősztől indul a TÁMOP-3.4.3-08/2 „Iskolai tehetséggondozás” program.

A komplex tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztésére kerül sor, mert az intézményben személyre szóló tehetség-felismerést, tehetségazonosítást és tehetséggondozást végeznek a pedagógusok hároméves kortól tizennégy éves korig. A tehetséges fiatalokat bekapcsolják az országos tehetségsegítő hálózatba.

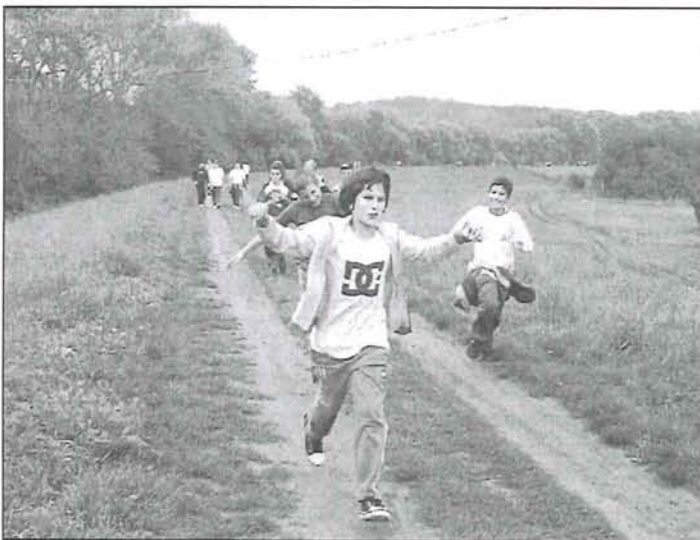
Ez a program nemcsak a kiemelkedő képességű tanulókkal való foglalkozást tűzte ki célul, hanem a differenciált tanulás alkalmazását is.

Ehhez kapcsolódóan a pedagógusok továbbképzéseken vesznek részt.

a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
nevelőtestülete

A Magyar Diáksport Napja

2010. szeptember 17-én, a Magyar Diáksport Napja alkalmából rendezett megmozduláson a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda kisebb és nagyobb diákjai egyaránt részt vettek, becsülettel lefutották a 2010 méteres távot.

A kerékpáros közlekedésről elméletben és gyakorlatban

Szeptember 20-án délután a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda kis- és nagydiákjai próbára teheték ügyességüket a Hősök úti épületegység udvarán felállított akadálypályán. Két nappal később pedig Látkóczki László iskolarendőr tartott előadást a kerékpáros közlekedés szabályairól.

Irodalmi oldal

Prima Primissima Díj – jelölés

Gergely Ágnes Egy jazz-koncert után

Nem voltak mestereim. Nem volt kinek a lábához ülnöm. Valahányszor a lapok közölték egy-egy írásomat, a barátaim tapintattal és gyanakodva telefonáltak, mint egy szomorú, lázas betegnek. Egyetlen író akadt, aki kezdettől fogva rám sugározta konok jóindulatát; a nevét nem írom le, túlságosan közel van a pályám alakulásához.

Hanem az elérhető klasszikusokból nekem is jutott néhány pillanat, igazán néhány pillanat. Eppen látszólagos törekenysége miatt örömmel ezt az egyszer-volt időt, amint

hogyan legkedvesebb ékszerem az igazgyöngy, mert a formája riasztóan gyöngéd, de tetszetősen illeszkedik fémlapokba nem csiszolható, nem hagyja magát, emlékszik rá, hogy miből született.

Kikényszerített találkozás volt az egyik. Első szerkesztőm vitt el Füst Milánhoz, a pasaréti faburkolatos házba; semmi másra nem emlékszem, csak köröskörül a faburkolatra s középtűt a pokrócba burkolt aggastyánra, aki három órán keresztül figyelemre se méltatott.

Frissen végzett egyetemista voltam, társasági életben járatlan, nem tudtam még, hogy minél tovább nem figyelnek az emberre, annál több ideje marad, hogy az önvédelemre fölkészüljön. Ezért, mikor a betegségről, halálról, tehetségtelen szamarokról folytatott háromórás társalgás, mennydörgés véget ért, majdnem kiejtettem a kezemből a teáscsészém agyonszorított fülét, Füst Milán ugyanis rám rivallt:

- A kisasszony mint csinál!
- Joyce Kamarazenéjét fordítom – mondtam ijedten.
- A kisasszony tudja, hogy Szomoró is írt egy kötet Kamarazené!
- Tudja – szólott közbe a szerkesztőm.

Hálaadás-parafrazis

Szememnek Weöres nyitott új mezőt,
Illyés tanított izére a dalnak,
és Pilinszky, hogy meg sose hajoljak
a korszellem s a kordivat előtt.

Elkésztett időm egén ők lobogtak,
mint fároszok, vezérlő tűzjelek.
A deszka: vers, ezt Ágnes mondta meg,
s Vas Pista, hogy a visszhang is vacoghat.

Negyventől tettem magasra a léceket.
A kicsi térben megidéztem Yeatsot.
Ők lánggal égnek, én vagyok az emlék.

Oltárom nincs. A század félhomályán
hat nagy halottat burkol gézbe hálám.
Bárcsak a porban lábnymok lehetnék.
2001. május

Robert Herrick Arról, hogy miért ír verset The Argument of His Book

A dal: virágfa, vadmadár, vizek,
Tavaszi, majális, ébredő liget,
A dal tivornya, pántlikás székér,
A nászi népnek új sütemenyét:
A vers a vágy, a vers az ifjuság,
A kéz a dalban ősi tisztaság,
Esőre harmat, el-meg-elpereg,
Olajfa, balzsam, ámbrá, fűszerek,
A dalban ott az elcsuszó idő,
A szín, amit kibont a rózsató,
A vers tövén a fák, a félhomály,
A Máb világa, a Tündérkirály,
A vers pokol, s ha rám köszönt a vég,
Van jó remény: a dalban ott az ég.

Gergely Ágnes fordítása
2007. október

A 137. zsoltár

Ültünk Babylon folyópartjain.
Sírtunk. Babylon tenger nélkül él.
Hárfánk a fűzfán. Másképp szól a kín.
Tőlünk verejték kell, nem szenvedély.
S nem érv, erünkiből mért dőlt itt a vér.
Hát kihűlt jobbom legyen rá az ámen,
ha elfeledlek egyszer, Jeruzsálem.
Jelünk itt falba karmolja a nép.
Kik biztatják, sem tudják, mért teszik.
Királyi jel, sok más jelet tulélt.
Ne ródd fel, Uram, vétékül nekik!
Ne vágasd falhoz szép kisdedeik...!
És fájó orcám rángjon majd a számhoz,
ha elfeledlek egyszer, Arany János.

1992. október

(Az endrődi születésű Kossuth-díjas
író ez évben a
Prima Primissima Díj egyik jelöltje...)

- A szerkesztő úr ne szóljon közbe. Mit olvasott a kisasszony utoljára! Mondjon egy jó verset, amit ezek írnak.

- Pilinszky János: Harmadnapon.

- Harmadnapon. Pilinszky János. Lehetséges. A kisasszony szerint mitől jó a vers!

- Kinyílik – mondtam a kezdő tanárok határozottságával. – Et resurrexit tertia die: kinyílik, mint egy kapu.

- Jöjjön közelebb – legyintett Füst Milán, és kézcsókra nyújtotta a kezét. Megdermedtem. – Térdeljen le. Hallotta! Hajtson térdet. – A kinyújtott kéz a szájam előtt reszketett, nem volt mit tennem, de mikor milliméterek választottak el a kézcsóktól, Füst Milán intett, hogy emelkedjek föl, mosolygott, a húszéves fiúk mosolyával, és kezét csókolta.

- Kisasszony – búgta-, amit az imént méltóztatott mondani, nagy butaság. Tessék máskor pontosan tudni, mitől jó a vers.

*

Kassák Lajossal véletlenül találkoztam, egyik tanárom tihanyi villájában. Kényelmetlen kerti székeken ültünk, lugasban való kerti asztal körül. Kassák a munkám felől érdeklődött. Második éve tanítottam egy újpesti iskolában; Joyce versei s néhány más munka után megjelent a következő fordításom, Dylan Thomas könyve: Az író arcképe kölyökkutya korából.

- Jó könyv – mondta Kassák. – Jó fordítás. Rendes munka.

Elvörösödtem. „Rendes munka”: micsoda bélyegző. Annyira vágytam rá, hogy háromszor is megpróbáltam beleírni valamit naplófélebe, de a különböző szerkesztők mindig visszaadták a naplófélet, dicsekvésnek minősítvén. Az is volt: dicsekvés.

A mondatokra szó szerint emlékszem.

- Mit érzett, mikor az első fordítását publikálta! – kérdezte Kassák.

- Azt, hogy megkondulnak a harangok és leszakad az ég.

- És most! A második, a harmadik megjelenés után! Mit érez!

- Semmit – mondtam. – Tudom, hogy nem történik semmi.

- A maga nemzedéke téved – pattogott Kassák, és fölkel az asztal mellől. – Mondja meg a magyar irodalomnak, hogy ne verseket írjanak, hanem költeményeket. Mondja meg a magyar művészetnek, hogy ne képeket fessenek, hanem festményeket. Maga ne menjen a bulvárszerzők után. Mindig azt kell érezni, hogy megkondulnak a harangok és leszakad az ég. Függetlenül attól, hogy mi történik.

Szálegyenesen állt a tihanyi villa kapujában. Nem hiszem, hogy kezét fogtuk volna.

*

Azóta már azt is tudom, hogy amíg életben van az ember, nagyon nehéz rámondani a munkájára, hogy „rendes munka”. Nem kell várni semmit.

De sikerül-e valaha pontosan megmondanom, mitől jó a vers! Hallom-e még egyszer azokat az égszakasztó harangokat! Aligha. Csak régi vállalkozó kedvem emlékét próbálom őrizni, ahogy egy város őrzi a maga pöttömnyi múltját, francia vasrácsaival, spanyol belső kertjeivel, előregedett néger zenészeivel, akkor is, ha az egész csak turisztikai látványosság, s az utcákon tulajdonképpen minden szétgurul.

Ízes Ízek

Október

Kertészszerzőtő

Kelkáposztát apróra vágva zsíron megpirítjuk, izesítjük, majd tejjel elkevert tojást öntünk rá és óvatosan zaftosra sütjük. Pirított kenyérrel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS TURRI A LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETEK

ÚJ ÁRU ÉRKEZETT
NADRÁGOK · SZOKNYÁK · NŐI FELSŐK

GYEREKRUHÁK · MELEGÍTŐK

Gyoma Kossuth u. 30. · Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 9.00-17.00-ig Szombat 9-12-ig
Endrőd Fő út · Mikes út sarok · Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 8.30-12.00-ig 13.30-17.30-ig Szombat 8.30-12.00-ig

NARANCS AJÁNDÉK

JÁTÉKOK · CSOMAGOLÓK

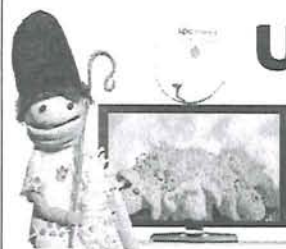
DÍSZTÁRGYAK · AJÁNDÉKOK

KELETI TÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

Silver csomag	Bronze csomag	M1	DSF
		M2	JimJam
		TV2	Minimax
		RTL Klub	Disney Channel
		Viasat3	BeBe TV
		Cool	VIVA TV - magyar
		FilmMúzeum	MTV - magyar
		Duna TV	MTV Hits
		Magyar ATV	MTV Dance
		Hír TV	MTV 2
		Comedy Central	VH1
		Zone Reality	VH1 classic
		Travel Channel	Viva - német
		Discovery Channel	MTV Europe
		Spectrum	Sky News
		Animal Planet	CNN
		National Geographic	BBC World
		TV Paprika	Euronews
		Film+	DW TV
		Hallmark	CNBC Europe
		Eurosport	ZDF
		Eurosport 2	Pro7
		Extreme Sports	Rai Uno
		AXN	Sport 1
		Echo TV	Sport 2
		Viasat Explorer	Sport Klub
		Viasat History	Cartoon Network
		Deko	Boomerang
		MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabad fogható csatorna!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végteleenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FORGÁCS IMRE, aki Endrődön a Blaha úton élt, 81 éves korában, augusztus 26-án visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja felesége és családja

KOZÁK JÓZSEFNÉ PALOTAI MÁRIA endrődi származású mezőtúri lakos

(†Nádas Sándorné Palotai Katalin tanárnő testvére) életének 86. évében szeptember 20-án rövid szenvedés után megtért az Égi Hazába. Temetése október 1-jén Mezőtúron volt.

KULIK PÉTER, aki Hunya Petőfi u.9 sz. alatt élt, 88 éves korában az égi Hazába költözött. Gyászolják: rokonai, ismerősei

KURILLA MIHÁLYNÉ DÁVID IRMA, aki Endrődön, a Selyem utcában lakott, szeptember 4-én, 76 éves korában befejezte földi életét. Gyászolja férje és a család

PELYVA MIKLÓS, aki Endrődön a Selyem utcában lakott, 74 éves korában, szeptember 22-én hosszú betegség után az Örök Hazába költözött. Gyászolja családja

SÓCZÓ MÁTYÁSNÉ GELLAI MÓNKA, aki Endrődön a Vasvári Pál utcában lakott, 88 éves korában, augusztus 24-én az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

SZABÓ SÁNDOR (Kalmár Eszter özvegye), aki Budapesten élt, 81 éves korában az Örök Hazába költözött. Hamvait a Szarvasvégi temetőben helyezték nyugalomra, szeptember 8-án. Gyászolja családja

SZMOLA IMRE ILLÉS, aki Hunya, Kinizsi u.45. sz. alatt élt, 87 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: gyermekei, unokái és a rokonság

özv. **TAKÁCS MÁTYÁSNÉ SZABÓ MÁRIA**, aki Endrődön az Akác utcában lakott, szeptember 12-én, 82 éves korában

az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

TÍMÁR ENDRE, aki Hűnya, Széchenyi u. 12 sz. alatt élt, hosszú betegség után megtért Teremtőjéhez. Több éven át tagja volt a KDNP-nek. Gyászolja: felesége, gyermekei, unokái és a rokonság

özv. **TÍMÁR LÁSZLÓNÉ VARGA IRÉN**, aki Endrődön a Fő úton élt, szeptember 3-án 80 évesen megtért Égi Urához. Gyászolja: leánya, veje, unokái és a család

VARJÚ GYÖRGYNÉ LÁTKÓCZKI MARGIT volt hunyai lakos, aki a Mezőberényi Idősek Otthonában élt, 84 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Gyászolják: gyermekei, unokái és a rokonság

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

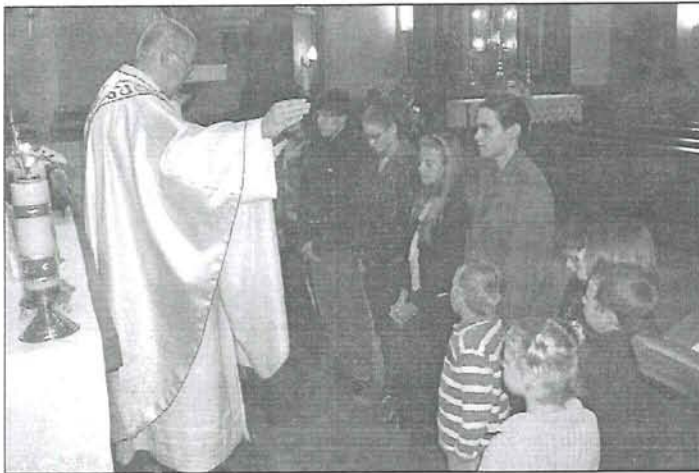
Fényképalbum

Bal oldali kép: 1943-ban a Polgári Iskola tanárai és tanulói Endrődön
Jobbra fenn: 1942. A Polgári Iskola tanulói Csósz Mária tanárnő osztályfőnökkel
Jobbra lenn: 1987-ben a diákok osztálytalálkozója

KÉPEK AZ UGRIN TALÁLKOZÓRÓL

Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ
nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Októberi ajánlataim:

- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek
- Őszi virághagymák, rózsatövek vetőmagok
- Fűnyírók, láncfűrészek, kerti szerszámok
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók, bilincsek
- Üstházak, üstök, zománcos edények
- Gázegők, gáz- és elektromos hősugárzók
- Szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Festékárúk, ecsetek, glettek
- Titán silícionok, purhabok, ragasztók
- Munkavédelmi bakkancsok, ruhák, kesztyűk
- Esőruhák, gimicsizmák
- Egér- és patkányirtók, fogók, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag árúk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők
- Kegyeleti mécsesek, gyertyák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com